

# Daadkracht Dichtbij

Coalitieakkoord 2014-2018



ChristenUnie



Alphen aan den Rijn



# Daadkracht Dichtbij

Coalitieakkoord 2014-2018

18 december 2013



**ChristenUnie**



# Inhoud

|                                      |    |
|--------------------------------------|----|
| Nieuw en Anders                      | 7  |
| 1. Bestuursstijl                     | 9  |
| 2. Sociale agenda                    | 12 |
| 3. Mobiliteit                        | 14 |
| 4. Bedrijvigheid                     | 15 |
| 5. Schoon, heel en veilig            | 17 |
| 6 Ruimtelijke ontwikkeling           | 18 |
| 7. Duurzame gemeente                 | 20 |
| 8. Dienstverlening, wijken en kernen | 21 |
| 9. Regionale samenwerking            | 23 |
| 10. Financiële situatie              | 24 |
| Bloemlezing                          | 29 |



## Nieuw en Anders

De nieuwe gemeente Alphen aan den Rijn vraagt om een gemeentebestuur dat zaken nieuw en anders aanpakt. CDA, Nieuw Elan, VVD, D66 en ChristenUnie hebben elkaar gevonden in de wens te werken aan een gemeente die daadkracht toont en dichtbij haar inwoners staat, zowel bestuurlijk als ambtelijk. Wij stellen inwoners centraal en bieden ruimte voor initiatieven. Wij kiezen een bestuursstijl die verbindend is en de samenleving als uitgangspunt neemt in plaats van het gemeentehuis.

De komende jaren liggen er grote uitdagingen voor de nieuwe gemeente. Het wordt financieel gezien een moeilijke periode. Dat vraagt om slimme investeringen en ombuigingen waarbij we de lasten voor inwoners en bedrijven niet willen verhogen. Ook moeten we met elkaar vorm en inhoud geven aan de decentralisaties op sociaal gebied, inclusief de kortingen die door de rijksoverheid worden opgelegd. Dat doen we sociaal maar ook financieel solide. Speerpunt is het wijken- en kernenbeleid. Samen met de organisaties die in de dorpen en in de stad actief zijn, willen we komen tot een meerjarige agenda voor wijken en kernen. Waar mogelijk en wenselijk investeren we gericht in voorzieningen dichtbij de mensen. We gaan in gesprek met de inwoners en hun organisaties om wensen en ideeën op te halen.

Op 13 november 2013 hebben we van de inwoners het vertrouwen gekregen om de komende 4 jaar de gemeente te besturen. Vertrouwen dat we moeten blijven verdienen. Dat doen we als college en gemeenteraad door steeds in gesprek te zijn met de samenleving en door zichtbare resultaten te boeken. Op 10 december 2013 heeft daarom een bijeenkomst plaatsgevonden waar is gesproken met de gemeenteraadsfracties en met een aantal maatschappelijke partners. Hun inbreng is zoveel mogelijk in dit akkoord verwerkt.

Dit coalitieakkoord bevat politieke afspraken die wij hebben gemaakt voor de komende raadsperiode. Hier gaan we aan werken, samen met andere politieke partijen en maatschappelijke partners. Aan het eind van elk hoofdstuk geven we aan met wie we gaan samenwerken (niet limitatief). Het akkoord wordt door het college van burgemeester en wethouders nader uitgewerkt. Het is een akkoord op hoofdlijnen. Het geeft de koers aan en dat wat ons bindt. Maar het is zeker niet dichtgetimmerd. Het akkoord nodigt inwoners, bedrijven en instellingen juist uit om met ons mee te denken. Om met eigen ideeën te komen. Dat geldt ook voor de gemeenteraad. We juichen het toe als raadsleden eigen voorstellen indienen.

Als een onderwerp niet expliciet wordt genoemd in dit akkoord wil dat zeker niet zeggen dat we het niet belangrijk of waardevol vinden. We hadden in dit stadium geen behoefte om hier politieke afspraken over te maken en beperken ons tot de hoofdlijn. Voorts hebben we een aantal onderwerpen bewust niet geregeld in dit akkoord. Het betreft met name de mogelijke plaatsing van windmolens, de wenselijkheid van een referendumverordening en de eventuele uitbreiding van het aantal koopzondagen. Deze onderwerpen laten we – net als de niet in dit akkoord genoemde issues – bewust aan de gemeenteraad om daarover tot standpunten en besluitvorming te komen.

## De 10 ambities van dit coalitieakkoord

1. Verbindend besturen samen met inwoners, bedrijfsleven en maatschappelijke partners.
2. Goede voorzieningen in wijken en kernen door slimme samenwerking met partners.
3. Sociaal beleid dat eigen kracht stimuleert en een vangnet biedt voor wie het nodig heeft.
4. Sterke economie door betere bereikbaarheid, meer werkgelegenheid en een bloeiende Greenport.
5. Doorpakken op de Lage Zijde via een nieuwe publiek-private samenwerking.
6. Citymarketing zet de gemeente Alphen aan den Rijn op de kaart.
7. Groene gemeente die investeert in duurzaamheid via Green Deals.
8. Investeren in onderwijs, kennis en innovatie samen met scholen en bedrijfsleven.
9. 100.000+ gemeente die sterk staat in het Groene Hart.
10. Gezond financieel beleid door een sluitende meerjarenbegroting zonder lastenverzwaring.

Hierop zijn CDA, Nieuw Elan, VVD, D66 en ChristenUnie aanspreekbaar.

De onderhandelaars namens de fracties van CDA, Nieuw Elan, VVD, D66 en ChristenUnie

|              |   |
|--------------|---|
| CDA          | : René Vrugt en Marjon Verkleij             |
| Nieuw Elan   | : André de Jeu en Gerard van As             |
| VVD          | : Robbert Prins en Tseard Hoekstra          |
| D66          | : Inge Prins en Pieter Jan Morssink         |
| ChristenUnie | : Matthijs Kortleven en Michel du Chatinier |



# 1. Bestuursstijl

Inwoners zijn heel goed in staat hun eigen afwegingen te maken en verantwoordelijkheid te nemen. Zij verwachten een gemeente die stimuleert en maatschappelijke initiatieven bevordert in plaats van afremt. Zij willen een ondernemende gemeente die openstaat voor goede ideeën en die het gesprek aangaat. Doordat er in het verleden veel vooraf bepaald is, zonder het open gesprek en contact met de samenleving, is er afstand tussen burgers en overheid ontstaan. Wij willen deze situatie doorbreken. Het gaat erom dat we bouwen aan duurzame relaties met onze partners en steeds gezamenlijk afspreken hoe we het beter kunnen doen voor onze inwoners.

## Wat willen we bereiken?

Dat we als politiek eerst luisteren naar geluiden uit de samenleving voordat we ons beleid gaan uitleggen. We willen een open gesprek over de vraagstukken die spelen en openstaan voor nieuwe ideeën en initiatieven van inwoners, instellingen en bedrijven. Natuurlijk toetsen we die aan onze doelstellingen. De nieuwe bestuursstijl in de gemeente Alphen aan den Rijn noemen we 'verbindend besturen'. We dienen het belang van onze inwoners in samenwerking met de samenleving, de gemeenteraad, het college en de ambtelijke organisatie. Dit moet leiden tot herstel van vertrouwen in het gemeentebestuur.

## Wat hebben we afgesproken?

1. Het coalitieakkoord bevat politieke afspraken op hoofdlijnen. Daarbinnen is ruimte voor inbreng van de gemeenteraad en maatschappelijke partners uit de gemeente. Dat geldt zeker ook voor de onderwerpen die niet in dit akkoord staan.
2. Bij grote onderwerpen starten we de beleidsvorming in gesprek met betrokkenen in de samenleving. We noemen dat beginspraak. Op basis daarvan stellen we een startnotitie op, die aan de raad wordt voorgelegd. In een startnotitie worden meerdere scenario's geschetst op basis waarvan de gemeenteraad een keuze kan maken. Startnotities worden uitgewerkt in beleidskaders.
3. Elk jaar evalueert het college de voortgang in een gesprek met de raad en met maatschappelijke partners. Centraal staan de bestuursstijl en de 10 ambities van dit coalitieakkoord.
4. Het college werkt zoveel mogelijk van buiten naar binnen, vanuit de vraag en behoefte van de inwoner. Daartoe bezoekt het college, samen met raadsleden, regelmatig de wijken en kernen en wordt er overlegd met inwoners en organisaties. Om in contact te blijven met de Alphenese gemeenschappen bezoeken we ook geregeld maatschappelijke organisaties, scholen en bedrijven.
5. Het college en de ambtelijke organisatie zetten actief in op het versterken van de kernwaarden van de organisatie. Deze kernwaarden zijn geformuleerd in de besturingsfilosofie. Belangrijk hierbij is dat medewerkers allen ambassadeur voor de gemeente zijn en dit ook uitdragen.
6. Inhoudelijke argumenten geven de doorslag in het politieke debat. We waarderen de inbreng van anderen en hechten waarde aan ideeën en alternatieven waar andere fracties mee komen.
7. De gemeente geeft ten aanzien van de ambities die in dit coalitieakkoord zijn opgeschreven zelf het goede voorbeeld.

8. We zorgen ervoor dat het onderwerp integriteit de komende jaren op de agenda staat en daadwerkelijk wordt aangepakt.
9. We verwachten van de burgemeester dat hij zijn rol als verbinder binnen en buiten de gemeentegrenzen met verve oppakt en zo bijdraagt aan het realiseren van de 10 ambities.

### Met wie werken we samen?

Inwoners, bedrijven, maatschappelijke organisaties, gemeenteraad, college en ambtelijke organisatie.

## Portefeuilleverdeling binnen het college

Het college van burgemeester en wethouders bestaat uit zeven personen. Het CDA draagt twee wethouders voor, Nieuw Elan, VVD, D66 en ChristenUnie elk één wethouder.

### **Waarnemend burgemeester T.P.J. (Tjerk) Bruinsma**

Personeel en organisatie, integriteit, openbare orde en veiligheid, burgerzaken en algemeen bestuur.

De beoogd wethouders met de portefeuilleverdeling:

### **CDA: C.J. (Kees) van Velzen**

Wijken en kernen, dienstverlening (inclusief vergunningen), ICT, recreatie en landschap (Groene Hart/regio), regionale samenwerking, integrale veiligheid, Greenport.

### **CDA: J.A. (Han) de Jager**

Jeugdbeleid, basisonderwijs en voortgezet onderwijs, zorg en welzijn (Wmo en volksgezondheid), cultuur (inclusief monumenten).

### **Nieuw Elan: G.P. (Gerard) van As**

Ruimtelijke ontwikkeling, wonen (stad), projecten: Stadshart en Stationsomgeving, economische zaken inclusief citymarketing en evenementen.

### **VVD: T. (Tseard) Hoekstra**

Verkeer en vervoer, water, openbare ruimte, Oude Rijnzone, wonen (kernen).

### **D66: W.J. (Willem Jan) Stegeman**

Communicatie en participatie, beroepsonderwijs, integratie, werk en inkomen, duurzaamheid en milieu, bestuurlijke vernieuwing (minder regels).

### **ChristenUnie: M.H. (Michel) du Chatinier**

Financiën inclusief vastgoed, grondexploitaties en inkoop- en aanbesteding, decentralisaties (bovenlokaal), sport.

## 2. Sociale agenda

De zorgkosten stijgen, onder andere door de vergrijzing. De rijksoverheid decentraliseert en bezuinigt. De gemeente zorgt voor voldoende, kwalitatief goede voorzieningen, zowel voor de mensen die extra hulp en ondersteuning nodig hebben als voor basisvoorzieningen die gebruikt kunnen worden door iedereen. We bereiden ons voor op nieuwe verantwoordelijkheden in het sociale domein op het gebied van jeugd, Wmo en werk, ook wel bekend als de drie decentralisaties. De gemeenten krijgen per 1 januari 2015 een brede, integrale verantwoordelijkheid voor het sociale domein. Doel is dat inwoners die het nodig hebben ondersteuning krijgen die aansluit op de persoonlijke situatie en behoeften.

### Wat willen we bereiken?

De veranderende visie in het sociale domein, het integrale karakter en de aangekondigde korting op de rijksbijdragen, maken dat we de ondersteuning van onze inwoners anders willen en moeten vormgeven. We hanteren de volgende doelstellingen:

- We kijken naar wat mensen zelf kunnen en passen daar het aanbod op aan.
- Mensen maken de samenleving en doen op eigen kracht mee.
- Mensen ondersteunen elkaar in hun sociale omgeving.
- De gemeente organiseert ondersteuning voor hen die dat nodig hebben en maatwerk waar nodig.
- Ondersteuning is gericht op participatie.
- We organiseren de ondersteuning in samenhang, dichtbij de mensen.

### Wat hebben we afgesproken?

1. Samen met de gemeenteraad maken we in de eerste helft van 2014 een beleidskader waarin we keuzes maken over de uitvoering van het sociaal beleid. In 2014 zetten we alles op alles om de voorbereidingen op te pakken voor de uitvoering in 2015 en verder. We gaan van plannen naar realisatie.
2. In 2014 worden sociale kaarten gemaakt van de wijken en kernen waarin zoveel mogelijk informatie gebundeld wordt: demografische gegevens, voorzieningenniveau, veiligheidsaspecten en fysieke aspecten van wijken en kernen. Op basis hiervan worden keuzes gemaakt om de voorzieningen en ondersteuning zo dicht mogelijk bij de inwoners te brengen.
3. Om met de rijksbudgetten uit te komen, zetten we in op een slimmere, betere en goedkopere manier van organiseren. We gaan werken met prestatieafspraken en niet meer op basis van producten.
4. De rijksbudgetten worden gebruikt om de structurele inzet van ondersteuning te financieren. De sociale rijksbudgetten die worden toegekend aan de gemeente, gebruiken we ook voor deze doeleinden, ook al zijn ze soms niet overduidelijk gelabeld.
5. Het budgetrecht blijft bij de gemeenteraad, ook als er sprake is van regionale samenwerking.
6. Om de omslag naar anders organiseren mogelijk te maken, wordt er een transitieplan opgesteld. Er worden daarvoor eenmalig financiële middelen beschikbaar gesteld.

7. Een belangrijk uitgangspunt van de transitie is dat de kwaliteit van de ondersteuning gewaarborgd blijft. Iedereen doet mee en er is bijzondere aandacht voor de jeugdzorg en de aansluiting met (passend) onderwijs.
8. Er wordt geïnvesteerd in preventie. Het vroeg signaleren gebeurt zoveel mogelijk op lokaal niveau: in de wijken en kernen.
9. We organiseren de integrale toegang tot de hulp onder regie van de gemeente. Bij de integrale toegang staat de behoefte van de inwoner centraal.
10. De beschikbare budgetten voor de opneemregelingen zijn taakstellend. Mocht er een overschrijding plaatsvinden van deze budgetten dan kijken we eerst naar de oorzaken van de overschrijding. Vervolgens wordt zondig het beleid aangepast. Pas als die mogelijkheden zijn uitgeput, wordt gezocht naar extra budgetten binnen de begroting.
11. Er komt een zogeheten 'sociaal deelfonds'. We maken gebruik van de flexibiliteit om de middelen zo slim mogelijk in te zetten.
12. Het takenpakket van de brede uitvoeringsorganisatie werk behoort tot de kerntaken van de gemeente. Deze worden niet op afstand gezet of aan de markt overgelaten, maar vallen onder de directe verantwoordelijkheid van de gemeente.
13. We zetten in op het behoud van basisscholen in de kernen, onder meer door tijdig in gesprek te gaan over ontwikkeling van leerlingenaantallen. Daar waar nodig en mogelijk stimuleren we de samenwerking tussen basisscholen met verschillende grondslag.
14. Het Masterplan Onderwijshuisvesting wordt onverkort uitgevoerd. De gemeente overlegt regelmatig met het onderwijsveld over de voortgang en de kansen voor een sterkere relatie met de wijk of kern.
15. Verkeersveiligheid rond scholen is een groot goed. Samen met de scholen en met Veilig Verkeer Nederland (VVN) worden situaties in kaart gebracht en waar nodig aangepakt.
16. De (centrale) bibliotheek is een basisvoorziening die voorlopig blijft gehuisvest op het Aarplein. We gaan met de bibliotheek in gesprek over functie en hun visie op de toekomst. We bezien de mogelijkheden voor meer afgiftepunten in de gemeente.
17. Voor de voorzieningen die naast de bibliotheek in de Bieb+ een plek zouden krijgen (streekarchief, volksuniversiteit en Sta-art) wordt een andere oplossing gezocht.
18. Sport, bewegen en cultuur spelen in samenwerking met het onderwijs een belangrijke rol in de totale keten van gezondheid en zorg en dragen bij aan vitale wijken en kernen.

### Met wie werken we samen?

Inwoners, cliëntenraden, belangenvertegenwoordigers, zorginstellingen, welzijnsinstellingen, sportorganisaties, onderwijs, culturele organisaties en de regio.

### 3. Mobiliteit

Bereikbaarheid is belangrijk voor bewoners en bedrijven. De gemeente Alphen aan den Rijn ligt op een kruispunt van (vaar)wegen, centraal in de Randstad. Veel verkeer gaat 's ochtends en 's avonds de stad in en uit. Er is veel doorgaand verkeer in de hele gemeente. Tekortschietende bereikbaarheid staat met stip genoteerd op de lijst van problemen die inwoners aandragen.

#### Wat willen we bereiken?

We willen de komende jaren een aantal knelpunten gericht aanpakken. Belangrijke vraagstukken zijn hierbij de leefbaarheid in Hazerswoude-Dorp (doorsnijding dorpskern), de ontsluiting van Boskoop (Greenport) en de verkeersontlasting van Koudekerk (Hoogewaard, Dorpsstraat en Hondsdijk). Ook gaan we voor verbetering van het openbaar vervoer en het fietsnetwerk. Van belang is dat ook ouderen zo lang mogelijk mobiel kunnen blijven, bijvoorbeeld door het aanbieden van alternatieve vormen van vervoer.

#### Wat hebben we afgesproken?

1. Er wordt in 2014 een integrale verkeerstructuurvisie opgesteld voor de nieuwe gemeente.
2. Samen met de Provincie Zuid-Holland werken we aan de N207 corridor zuid voor verbetering van de bereikbaarheid van de Greenport en de leefbaarheid in Hazerswoude-Dorp. Een tunnel bij Hazerswoude-Dorp is één van de mogelijkheden die wordt meegenomen in een maatschappelijke kosten-batenafweging. Die afweging doen we in de eerste helft van 2014 op basis van onderzoeksbevindingen.
3. De realisatie van de Maximabrug wordt onverkort ter hand genomen. Bij de aanbesteding telt niet alleen de economisch meest voordelige uitkomst maar is ook social return on investment een belangrijke factor.
4. De 'noordelijke' rondweg door de Gnephoek blijft voor de toekomst op de ruimtelijke en infrastructurele agenda staan. Aansluiting op de Burgemeester Bruinsslotsingel kan pas plaatsvinden als de rondweg gerealiseerd wordt.
5. De volgende fase uitvoering N207 noord moet worden opgepakt.
6. De bestuursovereenkomst HOV-net wordt uitgevoerd. Dit geldt ook voor de afspraken over de treinhalte bij Hazerswoude-Rijndijk.
7. Alphen aan den Rijn biedt grote kansen voor fietsverkeer. Wij willen dat bevorderen, onder andere met de e-bike. Met de provincie wordt samengewerkt aan verbetering van een fietspadennetwerk voor langere afstanden (naar Leiden, Gouda, Woerden, Schiphol).
8. Er komt een onderzoek om zwaar verkeer uit de dorpskern van Aarlanderveen te weren.

#### Met wie werken we samen?

Het rijk, provincie Zuid-Holland, ProRail, betrokken inwoners, belangengroepen en het bedrijfsleven.

## 4. Bedrijvigheid

Alphen aan den Rijn heeft van oudsher een sterke economische structuur en krachtige bedrijven. De Greenport Regio Boskoop maakt deel uit van de Greenport Nederland en heeft een grote economische waarde met een omzet van 200 miljoen euro per jaar en ca. 3000 arbeidsplaatsen. Ook de Oude Rijnzone richting Leiden heeft grote economische betekenis en bevat tal van veerkrachtige bedrijven. Onder invloed van de recessie zijn er barsten gekomen in dit positieve beeld. De werkgelegenheid is de afgelopen jaren flink afgenomen, nieuwe bedrijven melden zich niet of nauwelijks. Dit willen we de komende jaren ombuigen. Alphen aan den Rijn moet zich ontwikkelen tot een aantrekkelijke vestigingsplaats. Er is behoefte aan meer werkgelegenheid voor met name hoger opgeleiden in de gemeente.

### Wat willen we bereiken?

Wij willen een actief acquirerend beleid en sterke citymarketing zodat de gemeente een aantrekkelijk vestigingsbeleid en -profiel heeft. Wij zien grote kansen om meer te doen met kennis en innovatie, onder meer door het verbeteren van de relatie tussen onderwijs, arbeidsmarkt en bedrijfsleven, bijvoorbeeld in relatie tot de Greenport. Voor ons buitengebied vinden we de economische vitaliteit voor de grondgebonden landbouw zeer belangrijk.

### Wat hebben we afgesproken?

1. In 2014 wordt een economische meerjarenvisie opgesteld samen met het bedrijfsleven. Speerpunten daarbij zijn:
  - aantrekkelijker vestigingsklimaat en actieve acquisitie;
  - versterking kansrijke sectoren zoals agrologistiek, biobased economy, detailhandel en recreatie & toerisme in relatie tot het Groene Hart, ondernemingen gericht op 'nieuwe economie';
  - meer water gerelateerde bedrijvigheid (potentie Oude Rijn);
  - betere aansluiting tussen onderwijs en de arbeidsmarkt;
  - tegengaan leegstand kantoorgebouwen;
  - tegengaan van regeldruk en vereenvoudiging van processen en het verkorten van termijnen;
  - bevorderen start-ups/starters in samenwerking met hogescholen en universiteiten in de Randstad (Leiden, Delft);
  - vergroten van het budget voor citymarketing (0,5 miljoen euro) door publiek-private samenwerking.
2. De economische actieplannen met de VOA en ondernemersverenigingen uit de kernen worden voortgezet en uitgebreid tot de gehele nieuwe gemeente.
3. We gaan aan de slag met de toekomst van de Greenport. Belangrijke onderdelen daarbij zijn:
  - herijking strategische visie en uitvoeringsplannen;
  - actief en samen met de sector oppakken van de herstructureringsopgave (aanjaagbureau);
  - verbeteren van zowel bereikbaarheid als duurzaamheid;
  - stimuleren van onderwijs en innovatie in samenwerking met sector en scholen;
  - samen met de sector werken aan optimalisatie van de interne logistiek;
  - één aanspreekpunt vanuit de gemeentelijke organisatie voor de Greenport.
4. Realisatie van de plannen Rijnhaven.

5. Met de eigenaren van De Ridderhof gaan we in gesprek over de toekomst en ontwikkeling van dit winkelcentrum.
6. We sluiten arrangementen met onderwijsinstellingen (VO en MBO) in het Groene Hart om de uitstroom naar werk te bevorderen.
7. Bij het opstellen en uitvoeren van detailhandelsplannen betrekken wij de winkeliers.
8. Voortzetten van social return on investment bij aanbestedingen. Binnen de mogelijkheden die daarvoor zijn geven we bedrijven uit de eigen gemeente een preferente positie.
9. We geven ruimte aan (familie)bedrijven in de agrarische sector om schaalvergroting mogelijk te maken bij een goede landschappelijke inpassing. We willen megastallen voorkomen.

### Met wie werken we samen?

Greenport, ondernemers, brancheorganisaties, waterschappen, provincie Zuid-Holland en onderwijs.



## 5. Schoon, heel en veilig

Inwoners voelen zich prettig in een schone, hele en veilige omgeving. Een groene omgeving heeft een belangrijke functie voor gezondheid, de waarde van onroerend goed en de identiteit van de wijk. De verschillen tussen stad, dorpen en wijken zijn herkenbaar in de openbare ruimte. We zijn trots op de groene dorpen, de groene stad en onze ligging in het Groene Hart. Bewoners voelen zich betrokken bij hun straat, buurt of dorp. Dat zien we in de grote betrokkenheid bij herinrichting van wijken en de vele groenvrijwilligers, die een deel van het openbaar groen in hun straat onderhouden. Het aantal mensen dat minder goed ter been is, neemt toe. De openbare ruimte moet daarop ingericht zijn.

### Wat willen we bereiken?

Het onderhoudsniveau van straten, wegen, pleinen en groen willen we op peil houden. Bezuinigingen zoeken we in efficiëntie en inkoopvoordelen door het grotere schaalniveau van de gemeente. We denken aan het verduurzamen van materialen, het aanbesteden van grotere percelen en het maken van meerjarige afspraken. Ook kan worden gedacht aan goedkopere arrangementen met lokale ondernemers, zoals kwekers. Veiligheid in en rond de woning is van groot belang. Wij verbeteren daarvoor het integrale veiligheidsbeleid. Voor plaatsen waar mensen zich niet veilig voelen, zoeken we oplossingen.

### Wat hebben we afgesproken?

1. We gaan de beheerplannen van de drie voormalige gemeenten doorlichten en harmoniseren. Daarbij kijken we ook naar andere aanbestedingsvormen: grotere percelen, meerjarig en meer verantwoordelijkheid voor de markt.
2. Mensen gaan meer zelf bepalen wat zij in hun wijk of dorp nodig hebben. We sluiten daarbij aan op de samenstelling van de wijk en de uitgangspunten van het wijken- en kernenbeleid.
3. We stellen samen met bewoners, winkeliers en scholen een plan van aanpak voor zwerfvuil op.
4. We gaan met elkaar zorgen dat er ook na 2018 voldoende middelen zijn voor grootschalig onderhoud.
5. We inventariseren braakliggende terreinen en bekijken welke tijdelijke bestemming daaraan gegeven kan worden. Wij denken onder andere aan stadslandbouw.
6. LED verlichting in de openbare ruimte wordt planmatig uitgerold in de periode 2014 -2020.
7. We organiseren integraal veiligheidsbeleid bij één wethouder. Hij zorgt voor een integrale aanpak van veiligheid. Daaronder vallen: veilige woon- en leefomgeving, bedrijvigheid en veiligheid, jeugd en veiligheid, fysieke veiligheid, integriteit en veiligheid, handhaving en toezicht. Hierbij werken we samen met de regio.
8. Er komt een onderzoek naar verplaatsing van de coffeeshops uit het centrum naar een plaats buiten woonwijken en op afstand van scholen.

### Met wie werken we samen?

Inwoners, bedrijven, veiligheidshuis, veiligheidsregio, politie, brandweer en coffeeshophouders.

## 6. Ruimtelijke ontwikkeling

De nieuwe gemeente omvat stedelijke en dorpse omgevingen en tevens een groot veenweidegebied met groen en water. We willen de aantrekkelijkheid van dit gevarieerde gebied behouden en waar mogelijk vergroten. Gebiedsontwikkeling is een belangrijk instrument daarvoor. In de stad Alphen aan den Rijn pakken we door met de projecten Lage Zijde, Stationsomgeving en Rijnhaven. Wat betreft de kernen in Alphen aan den Rijn staat voorop dat we die vitaal willen houden.

### Wat willen we bereiken?

Wij willen het vestigingsklimaat van de gemeente versterken. We willen op een moderne wijze de gebiedsontwikkeling ter hand nemen naar het voorbeeld van de Rijnhaven waar een uitnodigende wijze van werken leidt tot publiek-private samenwerking. Derhalve minder plannen en meer doen! We willen kansen bieden voor de groene economie, duurzaamheid en leefbaarheid. Deze thema's komen terug in de ruimtelijke ontwikkeling. Nieuwe ruimtelijke plannen zijn digitaal uitwisselbaar en raadpleegbaar. Deze plannen zijn actueel en flexibel om op de snel veranderende ruimtelijke behoeften te kunnen inspelen.

Ons doel is om de komende jaren te komen tot een realistische ontwikkeling van de Lage Zijde met oog voor marktpartijen, bewoners en bedrijven. De plannen voor de Lage Zijde zijn toe aan een herijking. Daartoe is in de laatste maanden al een aanzet gegeven. Het gebied rond het Thorbeckeplein vraagt om nieuwe impuls met wonenCentraal en met private partijen die bereid zijn te investeren in dit gebied.

### Wat hebben we afgesproken?

1. Planmatige aanpak herziening bestemmingsplannen 2014-2024.
2. Nagaan of integratie van verschillende visies via eenvoudig procedure is te bereiken. Geen nieuwe structuurvisies.
3. Goede participatie en communicatie met inwoners.
4. Compensatieregeling voor glas in de sierteeltsector handhaven. We verkennen de mogelijkheid voor eenzelfde regeling voor kleine ingrepen in het buitengebied voor water en groen.
5. Ruime afwijkingsbevoegdheid binnen kaders (meer flexibiliteit).
6. Aan de hand van de meerjarenraming van de woningbehoefte 2015-2025 herijken van omvang en planning van woningbouwlocaties.
7. Leefbaarheid kleinen kernen vraagt actieve en creatieve medewerking gemeente aan initiatieven voor kleinschalige woningbouw voor starters en senioren.
8. Prioriteit voor huisvesting doelgroepen.
9. Woningcorporaties stimuleren om actief woningbestand te verduurzamen.
10. Op basis van de sociale kaart en ontwikkelingen in de wijken bekijken welke woningen nodig zijn en - in relatie tot de inwoners en hun directe sociale omgeving - kijken wat nodig is in de wijken.
11. Voor alle kernen moeten er voldoende mogelijkheden zijn voor woningbouw. In de meeste kernen is dat geborgd via bestaande woningbouwprogramma's. Daar waar dat niet het geval is, spannen we ons maximaal in, passend bij de maat en de schaal van de kern en aansluitend op de vraag. Bij woningbouwplannen (via bestemmingsplannen) bekijken of plan toegevoegde waarde heeft voor de kern.

12. Kantoorlocaties waar mogelijk veranderen in woninglocaties om leegstand kantoren te voorkomen. We bestrijden leegstand van kantoorpanden.
13. Vrije sector: particulier initiatief mogelijk maken. Op plekken waar de gemeente grond in eigendom heeft, actief op zoek naar beleggers voor vrije sector huurwoningen.
14. Wij promoten Alphen aan den Rijn als aantrekkelijke woonplaats voor studenten aan universiteiten en hogescholen door in gesprek te gaan met eigenaren van (leegstaande) bedrijfspanden om deze voor studentenhuisvesting geschikt te maken. Dit biedt tevens kansen voor de economische ontwikkeling van de gemeente op lange termijn.

Specifiek voor de Lage Zijde hebben we het volgende afgesproken:

1. In de planontwikkeling voor het Thorbeckeplein worden geen supermarktlocatie, Bieb+ en ondergrondse parkeergarage opgenomen.
2. Verkeerskundig wordt uitgegaan van het doortrekken van de Thorbeckestraat en het openlaten van de Lijsterlaan, waarbij verkeersremmende maatregelen worden genomen.
3. De Hoofdstraat is een aanloopstraat richting het centrum waarbij aan beide zijden bebouwing mogelijk is. Het Thorbeckeplein hoeft niet de huidige omvang te houden, wel blijft er ruimte voor een ontmoetingsplek bij het Nutsgebouw.
4. Parkeren voor woningen zal in principe op eigen terrein moeten plaatsvinden, een uitzondering is mogelijk voor sociale woningbouw. Voor commerciële ontwikkelingen zal per plan naar een oplossing worden gezocht voor parkeren (in eerste instantie gekeken naar bestaande capaciteit).
5. Water blijft een belangrijk onderdeel van het plan. Verbreding van de Aar blijft zoals voorzien in de huidige plannen. Het bevaarbaar maken van de Kromme Aar is geen doel op zich meer, wel wordt onderzocht op het moment dat bruggen aan vervanging toe zijn wat de nieuwe hoogte moet worden. Vooralsnog wordt er niet geïnvesteerd in de brug en aansluitende wegen (De Vest/Thorbeckestraat), totdat duidelijk wordt of deze investering nodig is voor de ontwikkeling.
6. Bij de verdere planontwikkeling worden ondernemers en inwoners actief betrokken.
7. Geen haven op het Thorbeckeplein, wel mogelijkheid voor aanlegfaciliteiten.

### Met wie werken we samen?

Winkeliers, ondernemers, investeerders, betrokken inwoners, hoger en beroepsonderwijs, waterschappen en provincie.

## 7. Duurzame gemeente

Bij de duurzame ontwikkeling van Alphen aan den Rijn willen wij aansluiten op de behoeften van het heden zonder het vermogen van de toekomstige generaties om in hun eigen behoeften te voorzien in gevaar te brengen. Naast de zorg om het milieu, zullen we ook rekening moeten houden met economische, menselijke en sociale aspecten. Wij denken daarbij niet alleen aan natuurlijke bronnen, maar ook aan een goed opgeleide bevolking, vitale sociale netwerken, maatschappelijk vertrouwen en een goede infrastructuur die niet onbeperkt aanwezig zijn. Kortom, wij nemen nu de verantwoordelijkheid voor toekomstige generaties.

### Wat willen we bereiken?

Wij willen met Alphen aan den Rijn een ambitieuze, groene gemeente zijn die duurzaam ontwikkelt en bouwt en actief de toepassing van zonne-energie stimuleert. Wij prikkelen bedrijven om te innoveren op dit gebied. Samen met inwoners, bedrijven en instellingen willen we komen tot nieuwe, kleinschalige initiatieven voor duurzamer energiewinning en -gebruik. Wij zien publiek-private samenwerking als de beste manier om verduurzaming van de Alphenese economie te versnellen en hier ook economisch van te profiteren. Creativiteit, ondernemerschap en innovatie zijn onmisbaar om deze verduurzaming mogelijk te maken

Wij willen voor de verduurzaming van Alphen aan den Rijn op alle duurzaamheidsaspecten - planet, people, profit - effect realiseren. Wij zullen concrete duurzame initiatieven ondersteunen, innovaties stimuleren en duurzame kansen benutten. Deze initiatieven kunnen vervolgens als voorbeeldfunctie dienen voor andere partijen.

Potentieel succesvolle initiatieven kunnen op korte termijn naast milieuwinst ook leiden tot financiële voordelen en kunnen uitmonden in nieuwe economische activiteiten of kostenbesparingen op korte of langere termijn voor inwoners en organisaties. De resultaten kunnen daarna toepasbaar zijn op andere, vergelijkbare initiatieven, waardoor de reikwijdte kan worden vergroot zonder dat daar specifieke ondersteuning vanuit de gemeente tegenover staat. Wij streven er bovendien naar een energie neutrale gemeente te worden.

### Wat hebben we afgesproken?

1. Wij sluiten Green Deals met de Alphenese samenleving. Deze dragen bij aan verduurzaming van de maatschappij op korte en langere termijn en zijn lonend voor de gemeente en de maatschappij. Doel van de Green Deals is laten zien dat groen en groei hand in hand gaan.
2. We richten een fonds op van 1 miljoen euro voor duurzaamheid om het sluiten van Green Deals te stimuleren. Dit wordt eenmalig gefinancierd met Nuon-middelen. Wij gaan daarbij uit van stimulering (leningen) en niet van het verstrekken van subsidies.
3. Wij kijken daarbij ook naar de mogelijkheden voor de eigen gemeentelijke gebouwen.
4. We gaan proactief in gesprek met woningbouwcorporaties om hen te stimuleren hun bestaande woningvoorraad eveneens te verduurzamen.

### Met wie werken wij samen?

Inwoners, woningbouwcorporaties, energiebedrijven, energiecoöperaties, innovatienetwerken, onderwijs en bedrijven.

## 8. Dienstverlening, wijken en kernen

Het toekomstbeeld is een gemeente met een stad, wijken en dorpen die hun eigen identiteit behouden. De (denk)kracht, dynamiek en het zelf organiserend vermogen van de gebieden worden optimaal benut. Dit willen we doen via het leveren van maatwerk en door dichtbij de bewoners te staan. Hierdoor kan de gemeente meer vraaggericht in plaats van aanbodgericht werken. Maatwerk geeft de mogelijkheid per gebied andere accenten aan te brengen. Dat wat goed gaat en loopt zonder de 'bemoeienis' van de gemeente willen we graag zo houden en daarmee aansluiten bij wat er al is. We geven de inwoners zoveel mogelijk de verantwoordelijkheid in hun eigen wijken en kernen.

### Wat willen we bereiken?

De nieuwe gemeente wil samen met inwoners en professionals de leefbaarheid en sociale samenhang in de wijken en kernen in stand houden. Het initiatief ligt bij de inwoners van de wijken en kernen en de gemeente heeft hierin een faciliterende en ondersteunende rol. De volgende doelen worden nagestreefd:

- Fysieke en sociale kwaliteit van de leefomgeving behouden en waar mogelijk verbeteren.
- Het bevorderen van een gezamenlijke en integrale aanpak van de leefbaarheid in de wijken en kernen.
- Het vergroten van de betrokkenheid en het managen van de verwachtingen van inwoners door middel van participatie bij leefbaarheidsvraagstukken.
- Het bevorderen van de communicatie tussen inwoners en professionals (gemeente en partners).

We willen structureel geld investeren om deze doelen dichterbij te brengen.

Het wijken- en kernenbeleid wordt zodanig uitgevoerd dat ieder dorp en iedere buurt zijn eigen identiteit kan behouden en zo mogelijk versterken.

### Wat hebben we afgesproken?

1. We behouden de maatschappelijke voorzieningen die bijdragen aan vitale wijken en kernen.
2. De participatie van inwoners krijgt vorm vanuit de wijken en kernen en de inwoners krijgen veel ruimte om dit zelf in te vullen. Er is een vorm van autonomie in de wijken en kernen voor de uitvoering.
3. Inwoners nemen zelf de regie in de participatie en wij faciliteren dit.
4. Er wordt gebouwd aan goede netwerken in de wijken en kernen.
5. Veel van het beleid wordt op wijk- en kernniveau uitgevoerd en georganiseerd. Het preventieve deel van het gemeentelijk beleid wordt gebaseerd op het wijken- en kernenbeleid. Dit krijgt vorm met een gebiedsgerichte aanpak en de sociale kaarten die er van de verschillende gebieden worden gemaakt (zie ook sociale agenda).
6. Kenmerkend aan de dienstverlening zijn de begrippen: persoonlijk, vraaggericht, kwalitatief, beschikbaar en samen. Wij zien kansen voor innovatieve vormen zoals mobiele, wijk- of kernservicepunten, thematische loketten, uitbreiding van de elektronische dienstverlening en de mogelijkheid van een huisbezoek. Optimale dienstverlening in 2018 is één van de belangrijkste speerpunten voor de nieuwe gemeente. We streven naar vraaggerichte, publieke dienstverlening waarbij wordt gedacht vanuit de behoefte en logica van de burger.

7. Er wordt recht gedaan aan de verschillen tussen de gebieden en dat houdt in dat maatwerk per gebied mogelijk is. Niet ieder gebied hoeft dezelfde voorzieningen te hebben.
8. De gemeente is aanwezig in de wijken en kernen en er is een aanspreekpunt voor de inwoners aanwezig, zowel ambtelijk als bestuurlijk.
9. Er is per gebied een budget beschikbaar voor de uitvoering van het wijken- en kernenbeleid.
10. De bestuurlijke inbedding van het wijken- en kernenbeleid krijgt vorm door de instelling van een portefeuillehouder wijken en kernen. Hij is de regisseur en coördinator binnen het college als het om wijken- en kernenbeleid gaat. Daarnaast is de portefeuillehouder wijken en kernen verantwoordelijk voor de communicatie met de besturen van stads-, dorps- en wijkbelangen.

### Met wie werken we samen?

Inwoners, maatschappelijke organisaties, onderwijs, ondernemers, gemeenteraad, vrijwilligersorganisaties, politie, zorgverleners, verbonden partijen, jeugdzorg en welzijnswerk, ouderenorganisaties en woningcorporaties.

## 9. Regionale samenwerking

Het is tijd voor vernieuwde regionale samenwerking. Niet meer via bureaucratische constructies ver weg maar op basis van eigen kracht en vrijwilligheid. De nieuwe gemeente moet daarin voorop lopen en verantwoordelijkheid nemen voor bovenlokale, regionale zaken. Wij willen een sterke 100.000+ gemeente in een sterke Groene Hartregio zijn. De nieuwe gemeente heeft een centrumfunctie, neemt haar verantwoordelijkheid en loopt voorop.

### Wat willen we bereiken?

Wij werken samen met de gemeenten om ons heen: strategisch, programmatisch en operationeel. Met de Rijnstreekgemeenten willen wij een basiscoalitie vormen van waaruit we regionale samenwerking gestalte geven. Om onze positie naar de rijksoverheid en Europese Unie te behouden, blijven we deel uitmaken van een strategische Randstadregio. Ook bedrijven, maatschappelijke partners en onderwijsinstellingen worden actief betrokken bij de regionale samenwerking.

### Wat hebben we afgesproken?

1. De samenwerking met Kaag en Braassem en Nieuwkoop wordt geïntensiveerd door het versterken van de bestuurlijke banden. Er wordt verkend of deze basiscoalitie verbreed kan worden met Bodegraven-Reeuwijk.
2. Holland Rijnland ontwikkelt zich tot een netwerkorganisatie met lichte ondersteuning. De financiële afdracht wordt verder beperkt. Resterende taken worden door de gemeente zelf gedaan. Voor de sociale agenda staat de samenwerking binnen Holland Rijnland overigens niet ter discussie.
3. We gaan de samenwerking met Gouda en Woerden versterken. Samen met die gemeenten wordt een ruimtelijk-economische gebiedsagenda opgesteld die uitgaat van de kracht en potenties van het Groene Hart. We betrekken daarbij het bedrijfsleven.
4. Samenwerken doen we op basis van inhoud en vanuit flexibele netwerkconstructies die kunnen inspelen op ontwikkelingen in regio, provincie, rijk en Europa.
5. De gemeente sluit zich aan bij de G36 (het netwerk van 100.000+ gemeenten) en de P10 (het netwerk van grootste plattelandsgemeenten).

### Met wie werken we samen?

Buurgemeenten, gemeenten Holland-Rijnland en Midden Holland, provincie Zuid-Holland, waterschappen, maatschappelijke partners en het rijk.

## 10. Financiële situatie

De begroting voor 2014 is sluitend. Het beeld voor de jaren erna laat een tekort zien, oplopend van ruim 4,5 miljoen euro in 2015 tot bijna 6 miljoen euro in 2017. In dit saldo zit nog niet de harmonisatie van reserves wat betreft het beheer van het openbaar gebied. Verder zien wij financiële risico's ten aanzien van de drie decentralisaties in het sociaal domein, die gepaard gaan met een stevige korting van de rijksmiddelen. Verder loopt het gebruik van maatschappelijke voorzieningen terug. Dit geheel vraagt om een andere benadering. Niet zomaar bezuinigen maar slimmer organiseren en een beroep doen op de eigen creativiteit van burgers en organisaties.

### Wat willen we bereiken?

Wij willen een reëel sluitende meerjarenbegroting. Wij willen een financieel huishoudboekje dat op orde is en een gemeente die laat zien in control te zijn. We willen structurele lasten dekken door structurele inkomsten. We willen de gemeentelijke belastingen niet verhogen, dus we ontkomen niet aan bezuinigingen. Die willen we samen met de inwoners en maatschappelijke partners invullen. We kiezen niet voor de kaasschaaf, maar maken concrete keuzes op basis van onze gedeelde overtuiging wat goed is voor de gemeente. We realiseren ons dat we komen uit een periode van groei en ruime financiële mogelijkheden. Maar die tijd is voorbij. Alphen aan den Rijn is weliswaar groter door de herindeling, maar zal geen grote bevolkingsgroei meer kennen. De gemeente zal moeten leren werken met krappere budgettaire kaders. Dat vraagt een andere mind-set en houding, en streng financieel beleid. Een gezond weerstandsvermogen (minimaal 1.0, maar liever meer) weerspiegelt deze lijn.

Financieel solide gaat wat ons betreft hand in hand met een andere aanpak van veel beleidsterreinen. Het gaat erom dat we de keten van samenwerking goed organiseren. Als de gemeente zich terugtrekt en zich letterlijk kleiner maakt, moet dat niet betekenen dat een maatschappelijke organisatie zich verbreedt. Wij willen die organisaties prikkelen om het werk slimmer te doen, met minder mensen maar wel met gelijkblijvend of meer kwaliteit. Wij denken dat dat kan door over grenzen heen te kijken en organisaties via slimme allianties tot vernieuwende arrangementen te laten komen. De gesprekken met maatschappelijke partners in de stad hebben ons gesterkt in de overtuiging dat dit kan en dat daar ook allerlei inverdieneffecten mee worden bereikt. We gaan dus volop in gesprek met de organisaties om dit te bereiken en nodigen inwoners, bedrijven en instellingen uit te komen met goede ideeën hiervoor.

### Wat hebben we afgesproken?

1. Samen met de ambtelijke organisatie, het bedrijfsleven, maatschappelijke instellingen en inwoners gaan we op zoek naar mogelijkheden om het beleid efficiënter te kunnen uitvoeren. Begin 2014 start een strategische heroriëntatie waarbij zoekrichtingen worden voorgelegd aan de raad en maatschappelijke partijen/sectoren ter invulling. Onderdeel van deze heroriëntatie is een heroverweging van de taken van de gemeente. Dit resulteert in een totaalpakket aan maatregelen dat zal worden opgenomen in de Kadernota 2014 waarover de raad in juni 2014 een besluit neemt. De coalitie geeft voor de strategische heroriëntatie een aantal zoekrichtingen mee, voorzien van een taakstellend bedrag. Het college wordt verzocht - om met de zoekrichtingen als kader - met nadere uitwerkingsvoorstellen te



komen, waarbij inwoners, ondernemers en maatschappelijk middenveld zullen worden betrokken. Mocht uit de heroriëntatie blijken dat een bedrag niet haalbaar is of tot ongewenste maatschappelijke gevolgen leidt, dan kan dat leiden tot heroverweging van een zoekrichting.

2. De strategische heroriëntatie omvat een bedrag van in totaal 10 miljoen euro structureel. Dit bedrag is taakstellend. Daarmee verwachten we het tekort van ruim 6 miljoen euro vanaf 2015 te dekken en houden we rekening met 2 miljoen euro aan tegenvallers c.q. risico's. Tevens creëren we de noodzakelijke budgettaire ruimte om structureel 2 miljoen euro te kunnen investeren, bijvoorbeeld in de wijken en kernen. De definitieve beslissing over de aanwending van deze investeringsruimte valt pas als er concrete implementatieplannen liggen voor het totaal van 10 miljoen euro.
3. De noodzakelijke ombuigingen worden gefaseerd doorgevoerd. Voor 2015 ligt een opgave van 4 miljoen euro, voor 2016 en 2017 is de opgave jaarlijks 3 miljoen euro. Maar het mag eerder als het kan.
4. De OZB blijft gelijk en wordt jaarlijks alleen aangepast aan het inflatiepercentage. Verhoging van de OZB is, als laatste middel, alleen mogelijk als dit noodzakelijk is voor de financiering van onvoorziene tekorten in het kader van de decentralisaties op het sociale domein. Dit komt pas aan de orde nadat eerst is gekeken naar de mogelijkheden voor aanvullende dekking in het sociale domein en vervolgens ook op andere beleidsterreinen er geen acceptabele financiering kan worden gevonden.
5. Primaire uitgangspunt voor sociale domein is dat het beschikbare budget leidend is c.q. met de beschikbaar gestelde middelen wordt uitgekomen. Dit vereist een pragmatische uitvoering, waarop nu heel snel ingezet moet worden. Ongewenste maatschappelijke effecten moeten worden voorkomen.
6. De harmonisatie van (belasting)tarieven wordt in 2015 afgerond. De financiële ruimte ontbreekt om harmonisatie uit te stellen naar een later tijdstip.
7. We zetten in op een zuinig en slim beleid, het 'waar voor je geld' principe: efficiënt aanbesteden, doordacht, slim, schaalvoordeel enzovoorts.
8. We maken capaciteit (inzet) vrij voor het binnenhalen van cofinanciering van hogere overheden, zodat we maximaal profiteren van externe subsidies en stimuleringsprogramma's.
9. We passen het profijtbeginsel toe. Voor gebruik van voorzieningen wordt van inwoners een eigen bijdrage gevraagd. Daar waar dat nog niet het geval is en dit beginsel niet leidt tot onacceptabele situaties wordt het alsnog ingevoerd.
10. Voor bijzondere heffingen of belastingen geldt het principe van kostendekkendheid. Deze heffingen of belastingen zijn direct gerelateerd aan de uitgaven die voor dit doel concreet in beeld zijn en worden verantwoord.
11. De grondexploitaties worden één keer per jaar herijkt. Zowel bij de kadernota als de begroting betrekken we de ontwikkelingen binnen de grondexploitaties.
12. Als er nieuw areaal of nieuwe objecten worden gerealiseerd, dienen de jaarlijkse beheer- en onderhoudskosten in de financiering te worden meegenomen (life cycle cost management). Daartoe wordt een fonds ingesteld en gevoed.
13. De Nuon-middelen worden ingezet voor diepte-investeringen met groot maatschappelijk nut zoals multifunctionele accommodaties in wijken en kernen, onderwijs of andere voorzieningen van algemeen nut voor zover daarin niet op andere wijze is of kan worden voorzien. Na overheveling van deze middelen wordt de Nuon-reserve opgeheven.

14. Daar waar gemeentelijke belastingen zodanig veel perceptiekosten met zich meebrengen dat deze de inkomsten naderen of zelfs overschrijden, worden ze beëindigd.
15. De jaarlijkse afdracht van de parkeerexploitatie aan de algemene dienst wordt beëindigd.
16. We verkennen de mogelijkheid om via de tarifiering het eerste uur parkeren in de betaalde parkeergarages aantrekkelijker te maken ter stimulering van het Stadshart.
17. Bij de transformatie naar een Regionaal Werkbedrijf, met een Regionaal Uitvoeringsorgaan Rijnstreek, wordt -in overleg met mede-eigenaren/gemeenten- de financiële grondslag daarvan herzien, waarbij ook de participatie- en BUIG-budgetten worden betrokken. Doel is om de SWA een goede startpositie te verschaffen in de doorontwikkeling naar een RUO, zoals momenteel ook wordt uitgewerkt in de Businesscase. Tevens kunnen hiermee wezenlijke besparingen worden gerealiseerd als onderdeel van de strategische heroriëntatie.
18. Wij willen dat verbonden partijen en subsidieontvangers een evenredige bijdrage leveren aan de ombuigingen. Wij willen niet dat de partijen groeien daar waar de gemeente zich terugtrekt of het slimmer aanpakt (regie). Daarom spreken we af te komen tot een nieuw, financieel kader voor deze partijen. Dit omvat o.a. een uniforme systematiek voor het bepalen van de jaarlijkse indexering, een afspraak over de doorwerking van ontwikkelingen in het Gemeentefonds, het maximaliseren van de algemene reserve van een partij, enzovoorts. De toepassing en naleving van dit financieel kader moet opgenomen zijn in een paragraaf in de begroting en jaarrekening.

Onderstaande tabel bevat een overzicht van de zoekrichtingen die wij voor ogen hebben in het kader van de strategische heroriëntatie. Wij hebben deze zoekrichtingen toegeedeeld aan de verschillende programma's van de gemeentebegroting en voorzien van een indicatief bedrag. Wij gaan met de betreffende organisaties in gesprek over de invulling van de beoogde ombuigingen.

| <b>NOODZAKELIJKE OMBUIGINGEN</b>          |   |  |
|---|---|--|
| <b>Programma</b>                          | <b>Omschrijving</b>   | <b>Indicatief bedrag (structureel)</b> |
| <b>Sociale agenda</b>                     | Het betreft hier niet de sociale decentralisaties (3D). Het gaat wel om: <ul style="list-style-type: none"> <li>· Welzijn (1 miljoen), onder meer door andere opzet en taakstelling op de producten van Participe.</li> <li>· Cultuur (1 miljoen), onder meer door een taakstellend lager budget naar theater Castellum en een andere opzet/privatisering van de streekmuziekschool.</li> <li>· Sport (1 miljoen), onder meer door meer efficiency/andere opzet Sportspectrum en meer eigen verantwoordelijkheid van sportverenigingen voor beheer en onderhoud van accommodaties.</li> </ul> | 3 miljoen                              |
| <b>Mobiliteit</b>                         | Onder meer door verlaging van het projectenbudget.  | 0,2 miljoen                            |
| <b>Bedrijvigheid</b>                      | Op dit programma is geen ombuiging voorzien.  | n.v.t.                                 |
| <b>Schoon, Heel en Veilig</b>             | De komende jaren wordt het beheer openbaar gebied geharmoniseerd en doorgelicht. Structurele besparing is mogelijk door o.a. beter assetmanagement, aanbesteden van grotere percelen, goedkopere arrangementen met lokale ondernemers.  | 1,0 miljoen                            |
| <b>Ruimtelijke ordening</b>               | Minder plankosten als gevolg van andere rol overheid, minder planvorming en flexibelere regelgeving.  | 0,5 miljoen                            |
| <b>Duurzame gemeente</b>                  | Op dit programma is geen ombuiging voorzien.  | n.v.t.                                 |
| <b>Dienstverlening, wijken en kernen</b>  | Op dit programma is geen ombuiging voorzien.  | n.v.t.                                 |
| <b>Bestuur en financiën</b>               | Regionale samenwerking.<br>Strategische aanpak vastgoedportefeuille.  | 0,2 miljoen<br>0,5 miljoen             |
| <b>Organisatie en bedrijfsvoering</b>     | Efficiencyverbetering met behulp van consequente toepassing van de LEAN methode. Aanvullend daarop een pakket van maatregelen vanuit de organisatie zelf (zoals minder overhead en terughoudend vacaturebeleid).  | 1,5 miljoen (exclusief takendiscussie) |
| <b>Overige</b>                            | Beëindigen van de internationale stedenband, herijken van aantal subsidies, stofkamoperatie en ontdebellen activiteiten.  | 0,8 miljoen                            |
| <b>Takendiscussie</b>                     | De takendiscussie is onderdeel van de strategische heroriëntatie die in het voorjaar van 2014 zal plaatsvinden.   | 2,8 miljoen                            |
| <b>Totaal aan afgesproken ombuigingen</b> |   | <b>10,0 miljoen</b>                    |

De ombuigingen bieden als geheel een antwoord op de noodzaak om de gemeentelijke financiën in evenwicht te houden. Ze bieden tegelijkertijd ook de ruimte om te komen tot een aantal wenselijke investeringsrichtingen. Onderstaande tabel geeft de richtingen aan, die wij als coalitie voor ogen hebben. Zo willen we investeren in wijken en kernen, duurzaamheid en citymarketing. Ook hierbij geldt echter dat we in gesprek gaan met de inwoners, maatschappelijke partners en bedrijfsleven om zo gezamenlijk tot verdere invulling en nieuwe publiek-private samenwerking te komen.

| AFGESPROKEN INVESTERINGEN                |  |                           |
|--|--|---------------------------|
| Programma                                | Omschrijving   | Indicatief bedrag         |
| <b>Sociale agenda</b>                    | Teneinde de slag te kunnen maken naar een duurzaam slimmere en efficiëntere invulling van de taken en activiteiten op het sociaal domein komt er tijdelijk een transitieplan dat is voorzien van de nodige middelen.   | p.m. (incidenteel)        |
| <b>Bedrijvigheid</b>                     | Om de citymarketing van de nieuwe gemeente een impuls te geven komt er een fonds dat jaarlijks met 125.000 euro wordt gevoed. Citymarketing betreft niet alleen de stad Alphen maar heeft betrekking op het hele grondgebied.  | 0,5 miljoen (incidenteel) |
| <b>Duurzaamheid</b>                      | Green Deals met de Alphense samenleving. Deze dragen bij aan verduurzaming op korte en langere termijn en zijn lonend voor de gemeente en de maatschappij. Doel van de Green Deals is laten zien dat groen en groei hand in hand gaan.   | 1,0 miljoen (incidenteel) |
| <b>Dienstverlening, wijken en kernen</b> | Er is per gebied een budget beschikbaar voor de uitvoering van het wijken- en kernenbeleid. Hieruit worden onder meer voorzieningen dichtbij inwoners gefinancierd. Denk aan slimme combinaties van voorzieningen, multifunctionele accommodaties, het bundelen van preventieactiviteiten e.a. | 1,0 miljoen (structureel) |
| <b>Overige</b>                           | Nog nader te bepalen.  | 1,0 miljoen (structureel) |

# Bloemlezing

Open, transparant en aanspreekbaar. Zo willen we graag in de komende vier jaar omgaan met elkaar en met onze partners in de stad. Toen we begin december startten met de coalitievorming en het maken van een coalitieakkoord, hebben we afgesproken om halverwege het traject inbreng op te halen bij onze maatschappelijke partners en de fractievoorzitters van de andere partijen. Op 10 december 2013 hebben we een avond georganiseerd in het pas geopende ondernemershuis iFlow. Ondanks de korte termijn waarop iedereen was uitgenodigd, waren er vele aanwezigen en daar zijn we dankbaar voor. Twee vragen hebben we gesteld:

1. Wat zijn jullie prioriteiten voor de komende vier jaar waar wij rekening mee zouden moeten houden?
2. Op welke wijze willen jullie dat de samenwerking met het gemeentebestuur vorm krijgt in de toekomst?

Het eerste uur van de avond hebben we de fractievoorzitters van de niet-coalitiepartijen bevraagd en daarna hebben we de maatschappelijke partners, verdeelt over diverse thematafels, dezelfde vragen gesteld. De gesprekken die we hebben gevoerd waren open en transparant, precies zoals wij dat graag wilden. De avond is in een prettige sfeer verlopen en er is veel inspiratie opgedaan voor het coalitieakkoord. We hebben nieuwe dingen gehoord, zowel positief als positief kritisch. Op het gebied van samenwerking waren veelgehoorde uitspraken: “leg je oor te luisteren in de samenleving”, “betrek ons aan de voorkant van het beleidsproces”, “wees flexibel en meedenkend” en “kijk naar wat wél kan”.

De inbreng die we hebben gekregen was veelledig en de inhoudelijke inbreng is verwerkt in de volgende bloemlezing:

- Zorg voor ontschotting tussen de verschillende beleidsterreinen: zorg, jeugd en onderwijs.
- De ontwikkeling van de Integrale Kindcentra moeten voortvarend worden aangepakt en in de hele stad worden neergezet.
- Ga onverkort en met een hoog tempo door met de uitvoering van het Masterplan onderwijshuisvesting.
- We willen graag continuïteit in de culturele voorzieningen en stel een cultuurraad in.
- Er moet een visie op recreatie en toerisme komen. Dit is een belangrijk aspect van onze nieuwe gemeente.
- In onze gemeente moet gelet worden op de betaalbaarheid van woningen (huurverhoging, energielasten en gemeentelijke woonlasten) en er moet aandacht zijn voor de doorstroming.
- Houd in het beleid rekening met het onderscheid tussen stad en land.
- Zorg voor een goed vestigingsklimaat voor ondernemers.
- Pak de Lage Zijde goed aan: ontwikkel een mooi Thorbeckeplein en een visie op het Stadshart.
- (sport)Vrijwilligers hebben een belangrijke plaats in onze maatschappij en die moeten goed ondersteund worden.
- Zorg voor een goede infrastructuur/voorzieningenniveau voor de kwetsbare inwoners.
- Verbeter de agrologistiek (opdracht voor bedrijfsleven) en de interne bereikbaarheid van en rond Greenport.

- Behoud en breid de succesvolle subsidievererving op provinciaal, Rijks- en Europees niveau uit.
- Investeer in biobased economie, arbeid en groen, welbevinden en gezondheid.
- Ga op weg naar een participatiesamenleving en heb oog voor de kwetsbare inwoners van de gemeente.
- Ga zorgvuldig om met het plaatsen van Wsw'ers in een re-integratietraject. Zorg in ieder geval voor een goede terugvalregeling.
- Investeer in duurzaamheid in de gemeente, zowel in eigen middelen als voor bedrijven en inwoners.
- Zorg: iedereen doet mee, in het bijzonder de jeugd.
- Als niet iedereen mee kan doen, zorg dan in ieder geval voor een goede infrastructuur voor dagbesteding.
- Maak een goede sociale kaart voor de nieuwe gemeente.
- Economische samenwerking in de regio stimuleren bijvoorbeeld door het instellen van een stuurgroep.

We hebben getracht om de inbreng, die zowel op hoofdlijnen als op detail was, te verwerken in het coalitieakkoord. Niet alles zal als zodanig herkenbaar zijn maar krijgt grotendeels een plaats in de uitwerking van het beleid. We willen in ieder geval iedereen bedanken voor de geleverde bijdragen. Dit traject is ons goed bevallen en we willen dit graag jaarlijks herhalen. Hopelijk tot ziens!



## *Alphen aan den Rijn*

**Gemeente Alphen aan den Rijn**

Stadhuisplein 1

Postbus 13

2400 AA Alphen aan den Rijn

Telefoon 14 0172

[gemeente@alphenaandenrijn.nl](mailto:gemeente@alphenaandenrijn.nl)

[www.alphenaandenrijn.nl](http://www.alphenaandenrijn.nl)